

NÁVODNÉ OTÁZKY PRO VÝZKUM LOKÁLNÍ A REGIONÁLNÍ IDENTITY MORAVSKÉHO ZÁHOŘÍ

1. FÁZE / identifikační

- Identifikace respondenta: pochází z regionu; pochází z jiné oblasti, ale zde žije (uvést orientační počet let délky jeho pobytu), je zde pouze na krátkodobém pobytu (návštěva, pracovní povinnosti), věk (postačuje orientačně).
- Jak se nazývá oblast, v níž respondent žije?

a) Pokud respondent vysloví konkrétní název, nechat do mapy vyznačit, jak vnímá hranice zmíněného regionu (nemusejí být úplné, možno jako pomůcka užít vodotečí, kopců, horských hřebenů, údolí apod.). 1 respondent = jedna mapa.

b) Pokud respondent nevysloví konkrétní název, možno rozvinout otázkou, zda někdy zaznamenal název Záhoří – pokud ano, postup totožný jako u bodu a) – tj. nechat do mapy vyznačit, jak vnímá hranice zmíněného regionu (nemusejí být úplné, možno jako pomůcka užít vodotečí, kopců, horských hřebenů, údolí apod.). 1 respondent = jedna mapa.

2. FÁZE

- Užívá respondent tento název v běžné komunikaci? Jak se sami nazývají obyvatelé sledované oblasti?
- Od čeho byl název odvozen? Je-li užíváno v názvu vedle podstatného jména i přídavné jméno, identifikovat příčinu jeho užití a od čeho bylo odvozeno.
- S jakými etnografickými regiony sousedí (pokud není již zmíněno při vyznačování hranice)?
- Náleží do vymezeného regionu i města v okolí (Kelč, Hranice na Moravě, Lipník nad Bečvou, Dřevohostice, Bystřice pod Hostýnem). Dají se definovat důvody, proč ano / ne?
- Lze říci, že k některému ze sousedních regionů má sledovaná oblast blížeji než k jinému (uvést důvody)?
- Existuje nějaké další dělení regionu na menší okrsky / subregiony (uvést název, přibližné geografické vymezení). Jsou známy okolnosti jejich vzniku, na základě čeho jsou vymezovány? Jsou užívána i pro jejich obyvatele samostatné pojmenování?
- Vyznačuje se jmenovaná oblast nějakým známým / snadno rozpoznatelným symbolem (historické, kulturní, přírodní povahy)?

- Dají se vyjmenovat některé konkrétní charakteristické prvky tradiční kultury, které přispívají k specifčnosti sledovaného regionu a napomáhají k výraznému (jednoznačnému) odlišení sousedních regionů (jsou pak považovány za typicky záhorské)?
- Má národopisná oblast, v níž respondent žije, ještě vlastní nářečí nebo dnes už převládá hovorová (spisovná) čeština?
- Setkává se respondent s užíváním tohoto názvu v běžném životě (uvést)?
- Existují snahy o udržení povědomí či pozůstatků tradiční kultury sledované oblasti? Jaké aktivity / nástroje přispívají k utužování povědomí o regionu, příslušnosti k němu?
- Uplatňuje nějak respondent povědomí o existenci regionu, jeho názvu, specifických rysech i ve svém bezprostředním okolí (např. podání informací dětem, vnukům, záležitost bezprostřední osvěty).
- Přispívá k osvětě o existenci etnografického regionu a jeho další propagaci činnost některých jednotlivců, organizací, institucí (uvést, lokalizovat, charakterizovat)?
- Jsou známy nějaké přezdívky obyvatel celého regionu nebo některých menších okrsků či konkrétních obcí, na základě čeho vznikly (identifikovat i případný podtext)? Užívají je pouze obyvatelé jiných lokalit pro pojmenování obyvatel dané obce, nebo se s ním identifikují pouze / také obyvatelé dané obce (důvody)?
- Odkud čerpal / čerpá respondent informace o názvu regionu, jeho rozsahu, specifčnostech? Má povědomí např., o osobnostech, které přispěly k známosti regionu, poznání jeho kulturních specifik?